

**Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis
Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et
Justitiae, Sive Decisivi Discursus**

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in
quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus
respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum
luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque
omnibus in utroque Foro ...

Pars Prima. De Iurisdictione Et Foro Competenti. Pars Secunda. De
Praeeminentiis & Praecedentiis

**Luca, Giovanni Battista de
Coloniae Agrippinae, 1691**

Disc. LXXVI. Romana unionis causarum. An & quando sit locus unioni
causarum, illas à pluribus judicibus avocando, & uni committendo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74087](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-74087)

economica, non autem ad judicialia datum esset, quia hujusmodi onus bonis seu eorum fructibus inherens, sub economica etiam administratione venire dicitur; Et si nullo deputato procuratore fructuum perceptionem negligat, nulla sibi injuria fieri dicitur, si index rei sita eodem fructus, juxta mentem Testatoris, qui fuit eorumdem bonorum dominus, legatariis applicet; Ideoque tunc index rei sita contraria absentem in competens verè dicendus est, quando agitur de iudicio vel actione personali, quo casu locum non habet *tex. in d.l. finali C. nbi in rem actio*, solum procedens in actione reali vel in rem scripta *gloss. in l. forma §. verò ff. de de censibus, Bar. Castr. & cateri in eadem l. finali, Franch. decisi 177. num. 1. & 389. num. 2. Carleval, dicta disput. 2. num. 151. Rot. dec. 305. num. 5. par. 5. recent.*

Applicando igitur ad casum, ubi etiam Testator expresse non dispositisset, ex quibus bonis hoc subsidium praestari deberet, adhuc pro dicta fori competencia, ad veritatem reflectendo, Mihhi probabilius primo aspectu respondendum videbatur, qui satis probabile est of illorum bonorum fructibus eum sensisse, cum subventio ibi studiis praestanda esset; Verum haec præsumptio in parte celsabat ex facto, & dum Testator ad onera gravaverat pro medietate bona praedicta, seu eum ad quem jure primogenitura illa obvenientia erant, & pro altera mediatae possidentis bona in Urbe, contra quos certa erat fori incompetencia; Sed adhuc dubitabam, an posset exinde dicta sententia dici nulla, quia stante competencia in parte respectu bonorum ibi existentium ut supra, idcirco ob connexionem causæ, in qua disputatio erat, non circa solutionem præstationis, sed quibus ex pluribus concurrentibus debita esset, ille forus videbatur etiam respectu omnium competens, tam ratione præventionis, quam loci in quo onus à Testatore præscriptum ad implendum erat, quæ omnia discurrebam motivando, & ad exitanda ingenia defensorum hujus partis, qui in dicta Civitate causam patrocinabantur, incertum tamen est quid sequutum sit.

- 3 Quando dicto suspicio adesse dicatur.
- 4 Unio causarum perenda est in principio, non quando illa diu agitata & instructa saepe.
- 5 Quando cause dicantur connexæ, ita ut intret continentia.
- 6 Coniunctio sanguinis an sit justa causa unionis causarum.
- 7 Ex communiione bonorum paternorum & maternorum non inferatur ad universalem.

DISCURSUS LXXVI.

Ostquam Franciscus & Brutus germani fratres de Gotifredis communium parentum successores, in paternorum & maternorum bonorum communione in eadem domo & mensa per aliquod notabile tempus vixerant, aliquibus exortis discordiis, ob quas Brutus à communi domo discessit, plures inter eos excitatae fuerunt lites, tam in Rota quam coram A. C. & in foro Capitolino, illisque diu agitatis, dum eorum aliquæ essent in expeditione, Franciscus Signaturam Gratiae adiit, petendo pro bono pacis, ex eo quod ageretur inter fratres, omnes hujusmodi causas coram uno judge uniri, à reliquis avocando, ne per tota Tribunalia utrumque gravibus expensis & incommodis vexari amplius continget, cui petitioni se opponente Bruto, qui in omnibus actor vacuis manibus litigabat.

Pro isto scribens, cum sensu etiam veritatis (quam etiam agnovit Signatura nil rescribendo) dicebam rejiciendam esse petitionem ut potest injuriam, acstantibus facti circumstantiis, non ab aliqua suspitione alienam, ut id ad defatigandum & protrahendum in longum fieret, quo casu exceptiones seu petitiones, quamvis alias canonica & legitime rejiciendae sunt *ad text. in l. satis aperi Cod. de falsis, bona glossa cap. super eo verbo tenebit, de offic. deleg. Barbata cons. 1 & 3. vol. 3. Freccia de presentatione instrumentorum par. 8. quest. 2 num. 66.* & est quotidianum in Curia, præsertim in Rota in terminis remissioria ex isto capite suspicatae calumniae passim denegari solitæ, quamvis alias tali suspitione cassante concedenda venire.

Dicta verò suspicio læpius, præter principalium intentionem, à causidicis proveniens, evidenter resultare videbatur atento quod inter eos acriter litigatum fuerat per sex annos, & nihilominus petitio non curaverat de hujusmodi unione in principio, illam post tam diurnam item petendo, ex eo quod ferè omnes causæ in quibus ipse erat reus & possessor, reperirentur jam instructæ & in limine expeditionis cum hoc diverticulo impediæ, ut in specie denegandæ remissioria & præsumptæ calumniae ex hac circumstantia causa diu agitatae ac remissoria petitæ post causam instructam, neglecta verò in principio habetur *deci. 223. num. 2. & seqq. par. 9. recent.* & in aliis frequentissimè, cum sit materia quotidiana.

Et in his specialibus terminis unionis causarum etiam ex capite connexionis ac exceptionis, ne causarum continentia dividatur, quod opponatur solum in principio, non autem postquam diu litigatum fuit, & multò minus post causas instructas firmant communiter DD. in Lnulli C. de judic. principijs.

ROMANA
UNIONIS CAVSARVM

PRO

BRUTO GOTIFREDO

C U M

FRANCISCO EJUS FRATRE.

Causa disputatus in Signatura Gratiae, & resolutus pro Bruto.

An & quando sit locus unioni causarum, illas a pluribus judicibus avocando, & uni committendo.

S V M M A R I V M.

¹ F^{acti} seriu.² Ob suspicionem calumniae etiam legitima exceptiones rejicienda sunt.

*Jas. num. 6. Cravett. conf. 60. num. 5. Machefan.
de commiss. super union. causarum num. 4. par. 2.
fol. 249.*

Clarior quia cessabat ratio ob quam ad causarum unionem deveniri solet, ubi scilicet essent ita connexæ, atque ab uno eodemqua fonte emanantes, ut cognitio unius ad cognitionem alterius conferret, seu sententia lata in una esset alteri præjudicialis, aut contradictionem parere posset cum ea per alterum judicem ferenda, ut contingere solet in concursu plurium creditorum in bonis ejusdem debitoris, seu in concursu plurium ad eandem hereditatem vel successionem, cum similibus ad not. per D.D. in d.l. nulli ubi bene præserit *Jas. num. 3. Machefan. loco cit. num. 2. & 3. Menor. b. de arbitrar. casu 371.* Secus autem ubi inter duas personas plures adessent lites ex diversis causis & obligationibus procedentes, quia sola identitas personarum de jure non causat continentiam causarum illarumque unionem non exigit.

Motivum autem convenientiae, ex eo quod ageretur inter fratres, quamvis in rigorosa juris censura non legale, adhuc tamen congruum fuisset, quando sincerè & bona fide ab initio illud deducendum esset, quodque non adesset circumstantia iniqualitatis, dum petitior erat reus & possessor, unde prius resultabat suspicio, quod ita reus sub hoc specioso prætextu in possessione se confovere vellet, atque auctorem manibus vacuis litigantem defatigare.

Alterum deducebatur præcipuum fundatum connexionis ex communione omnium bonorum, ex qua proinde tanquam ex unico fonte omnes causas dependent, insimul connexionem habentes ratione divisionis inter eos faciendæ, Verum ista communio negabatur in facto, cum ejus requisita non justificarentur, atque ex sola communione bonorum paternorum & maternorum non infertur ad illam omnium bonorum *l. si fratres ff. pro socios. ex fratre s. filius ff. famili. eris. Mantic. de iacit. lib. 6. tit. 10. num. 9. Gratian. discept. 993. Barratt. decisi. 397. & 467 plene Rot. dees. 129. par. 10. recent.* Ideoque cum justicie fundamento petitio rejecta fuit.

F U L G I N A T E N.

S E U

S P O L E T A N A

P R O

L A U R E N T I O M A G N A N O

C U M N.

*Casus disputatus coram Praefecto
Signatur & Iustitia.*

Quando causa civilis præjudicet criminali, ita ut unus judex alteri inhibeat, ne in criminali procedi valeat, donec terminetur civilis.

S V M M A R I V M.

I F *Acti series.*

2 *F* *Ubi pro eadem causa duæ competunt actio-
nes civilis & criminalis alternativæ,
ita ut unus electio aliam tollat, electio civi-
lis non impedit judicem ut ex officio procedat
etiam criminaliter.*

3 *Ubi vero utraque actio copulativè competit, &
criminalis pendet ab exitu civili, tunc
est supersedendum in una, donec terminetur
altera.*

D I S C. LXXVII.

I ssoluto matrimonio per mortem mulieris absque filiis, factaque proinde casu restitutionis, retento lucro, quod ad formam statutum erat in terra parte, deuentum est ad concordiam, inter Magnanum virum, & dontantes, seu mulieris hæredes, quibus restitutio dotis facienda erat per apocam privatam, per quam bona dotalia certis convictis modis divisa fuerunt; Cum autem tractu temporis altera pars dictam conventionem impugnare vellet, atque aliquorum bonorum dotalium restitutionem à viro pereret, Hinc introducta causa coram A.C. productaque ex parte viri dictæ conventionis apocam, cum altera pars citata, juxta stylum, ad eam recognoscendam esset contumax, judex decrevit eam haberi pro recognita, deinde quere convenio persentiam diffinitivam dedit absolutoriam, à qua interposita fuit per succumbentem appellatio, qua pendente coram judge, cui causa hujusmodi commissa erat, idem appellans coram eodem A.C. in criminalibus quærelam contra victorem porrexit, de fallitate apocæ prædicæ, unde judge criminali procedente in causa, habitus fuit recursus ad Signaturæ iustitia Praefectum, ut causam remitteret judicem civili, eique rescriberet quod inhibeat criminali, donec dictæ civilis causa exitus sequeretur; Verum se opponente accusatore, Praefectus pro isto indinabat, ex eo quod alias delicta remanerent impunita, ideoque ubi etiam ipsa pars ex intentione actionis civilis sibi præjudicasset, impeditus non videatur Princeps, cujus partes implet Signatura Praefectus, vel etiam alter supremus Magistratus, ex officio pro bono publico mandare judici criminali, ut ad criminis cognitionem & punitionem procedat.

Pro quærelato scribens dicebam, quod aliud est agere, an causa civilis sit omnino præjudicialis criminali quoad substantiam seu deficientiam actionis, quod scilicet, per illam civiliter intentatam, non possit amplius intentari criminalis, quæ per electionem alterius omnino cesset, ut contingit in actione injuriarum, vel similibus, in quibus una ex duabus actionibus alternativè competit, unde per electionem unius cessat altera, ex dictis per Thesaur. decisi. 18. Gallo. lib. 2. contr. 57. & alios apud eos; Et tunc licet quoad partem, per hujusmodi electionem præclusa sit alia via, nihilominus præclusum non videretur arbitrium Principis, vel supremi Magistratus, pro bono publico, & ne delicta remaneant impunita, quoties facti circumstantiae justam causam suppeditare videntur, demandare